

Råd för den kommunala socialtjänsten

Medling vid anledning av brott

Från och med den 1 januari 2008 ”skall kommunen sörja för att medling enligt lagen (2002:445) om medling med anledning av brott, medlingslagen, kan erbjudas när brottet begåtts av någon som är under 21 år” (5 kap.1 c § socialtjänstlag (SoL)).

Medling räknas som socialtjänst och är en särskild verksamhetsgren. Handlingar som uppkommit i medlingsverksamhet som rör enskild person ska förvaras i särskild akt. Akten ska dock inte följa de gallringsbestämmelser som finns om personakter inom socialtjänst (12 kap. 1-2 §§ SoL och 7 kap. 2 § socialtjänstförordning) eftersom medlingsverksamhet styrs av särskild lagstiftning och det inte kan anses vara en sådan sammanställning som avses i lagen (2001:454) om behandling av personuppgifter inom socialtjänsten.

Av detta följer att handlingar som tillförs personakt i medlingsverksamhet ej heller är undantagna från registrering enligt 5 § sekretessförordningen.

Medlingslagen

Med medling enligt denna lag avses medling som anordnas av staten eller av en kommun med anledning av brott (1 §). Huvuddragen i medlingslagen, som är en ramlag, är bl a att

- syftet med medling är att gärningsmannen får ökad insikt om brottets konsekvenser och att brottsoffret ges möjlighet att bearbeta sina upplevelser (3 §)
- medlaren ska vara en kompetent, rättrådig och opartisk person (4 §)
- medling är frivillig för både gärningsman som offer (5 §)
- gärningen ska vara polisanmäld (5 §)
- gärningsmannen ska ha erkänt gärningen eller delaktighet i denna (5 §)
- medlingsförfarandet ska genomföras skyndsamt (6 §)
- medlingsmöte kan utmynna i ett avtal (10 §)

Vad är medling?

Med medling avses i detta sammanhang att en gärningsman och ett brottsoffer möts tillsammans med en opartisk medlare med anledning av ett brott för att tala om brottet och

följderna av detta. Medlingen ska syfta till dels att gärningsmannen får ökad insikt om brottets konsekvenser, dels till att brottsoffret ges möjlighet att bearbeta sina upplevelser av brottet.

Åldersgränser

Kommunen är skyldig att erbjuda medling vid ungdomsbrott, dvs. i sådana fall där gärningsmannen är under 21 år. Eftersom medling kan vara lämpligt även för dem som är under 15 år och då medling inte förutsätter ett brottmålsförfarande, ska kommunerna erbjuda medling även för gärningsmän som är under 15 år (prop. 2005/06: 165 s.106). Någon bestämmelse som anger några åldersgränser för brottsoffret finns inte, men naturligtvis bör även denne ha uppnått en tillräcklig ålder och mognad för att det ska vara lämpligt med medling.

Registrering

De grundläggande bestämmelserna om myndigheternas skyldighet att registrera, diarieföra, allmänna handlingar finns i sekretesslagen 15 kap. 1 och 2 §§ . En allmän handling som har kommit in till eller upprättats hos en myndighet ska registreras utan dröjsmål, om det inte är uppenbart att den är av ringa betydelse för myndighetens verksamhet. Skyldigheten omfattar endast handlingar för vilka sekretess råder. Handlingar som kommer in till eller upprättas av medlingsverksamheten och rör enskild person torde som regel omfattas av sekretess och därmed av registreringskyldigheten.

För medlingsverksamheten innebär det att när man tar emot ett medlingsärende ska detta registreras/diarieföras. Vilka uppgifter som då ska uppges om ärendet anges i sekretesslagen 15 kap. 2§.

Dokumentation

Dokumentation från medling förvaras lämpligast i akt. I akten samlas upprättade och inkomna handlingar från en medling. Observera att eventuellt avtal som upprättas mellan gärningsman och brottsoffret normalt inte är att betrakta som allmän handling, då kommunen inte är avtalspart.

Medlingsverksamhet

Handlingar som bör bevaras

- Årsberättelser / verksamhetsberättelser
- Statistik

Handlingar som kan gallras

<i>Handlingar</i>	<i>Gallring</i>	<i>Anmärkning</i>
Anteckningar i ärendet	Vid inaktualitet	
Polisrapport, kopia	Vid inaktualitet	